

8 เกร็ดความรู้พื้นบ้านหลังน้ำท่วม

มหาอุทกภัย ในปีนี้สร้างความเดือดร้อนครอบคลุมทุกมิติของชีวิตก็ว่าได้ แต่ไม่ว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้นขณะน้ำท่วมจะหนักหนาสาหัสแค่ไหน กระนั้นก็อาจต้องยอมแพ้ให้กับสารพัดปัญหาที่ผุดโผล่มาให้เห็นในวันที่ ‘น้ำลด’ เพราะเมื่อน้ำลด อะไรต่อมิอะไรที่ถูกหมกหมมส์มานานหลายเดือนก็ย่อมจะเผยให้เห็นกันอย่างชัดเจนในคราวนี้แหละ

ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เราทุกคนควรจะเตรียมทำใจรับมือกับสิ่งที่ ‘น้องน้ำ’ ทั้งไว้ให้ดูต่างหน้า เพราะมันอาจหนักหนาสาหัสจนใครที่ตั้งสติได้ไม่พอ อาจใจฟุ้งหวั่นกับชีวิตจับต้นชนปลายไม่ถูก ว่าจะเริ่มแก้ไขปรับปรุงตรงส่วนไหนของบ้านเราเป็นอันดับแรก

และด้วยความตั้งใจอันดีที่ต้องการนำความรู้เรื่องสถาปัตยกรรมและโครงสร้างของบ้านมาแก้ไขปัญหานี้ให้เหล่าผู้ประสบภัย เมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมา อาจารย์ยอดเยี่ยม เทพรานนท์ วุฒิสถาปนิกไทยจึงยื่นเปิดดวงเสวนา ณ โรงแรมเซนทาราแกรนด์ เพื่อให้ความรู้เรื่องการซ่อมบ้านหลังน้ำลดได้อย่างน่าสนใจ พร้อมแจกแจงเป็นหัวข้อหลักๆ ที่เข้าใจได้ไม่ยาก ซึ่งเราได้นำมาเผยแพร่แก่คุณผู้อ่านโดยคร่าว ดังข้อมูลต่อไปนี้

เกร็ดข้อแรก : หลังน้ำลดเห็นสภาพบ้าน แทนที่จะโวยวาย ควรมีสติสำรวจ

สำหรับบัญญัติข้อแรกที่อาจารย์ยอดเยี่ยมแนะนำไว้ นับเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง นั่นก็คือ พิจารณาสภาพบ้านด้วยจิตใจที่หนักแน่น มั่นคง มองปัญหาและสภาพของบ้านตามความเป็นจริง จากนั้นลองคำนวณเงินออมเงินเก็บที่เรามีอยู่ โดยเทียบกับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับบ้านของเรา ว่าส่วนใดจำเป็นต้องซ่อมแซมโดยด่วน ส่วนใดที่สามารถแก้ไขแบบประคับประคองไปก่อนได้ โดยอย่าเพิ่งเสียเวลานั่งบ่นนั่งตำหนิตัวชีวิต หรือจมอยู่กับความทุกข์ และเสียเวลาไปกับการหาสาเหตุของน้ำท่วม อันแสนวิปริตพิสดาร แต่ให้ทุ่มความสำคัญไปที่การสำรวจตรวจตราจุดชำรุดของบ้านก่อน เป็นดีที่สุด

เกร็ดข้อสอง : รีบเคลียร์ท่อน้ำอุดตัน

ปัญหาหลักๆ ที่มักพบภายหลังน้ำลดคือ ปัญหาท่อระบายน้ำอุดตันจากเศษดิน โคลน ขยะชิ้นเล็กชิ้นน้อยที่ลอยเข้ามาอุดตันอยู่ในท่อ วิธีแก้ไขแยกได้หลายกรณี สำหรับท่อแบบมีฝาเปิด ให้เปิดฝา แล้วตักเศษดินเศษโคลนที่ติดค้างอยู่ภายในออกมา แต่ถ้าเป็นท่อระบายน้ำไม่มีฝาเปิด ให้เอาไม้ยาว ค่อยๆ ความหาเศษขยะต่างๆ แต่ถ้าเกินกำลังความสามารถ แนะนำให้ติดต่อเจ้าหน้าที่เทศบาล ไม่ควรทำเอง หรือไม่ควรมุดเข้าไปในท่อโดยเด็ดขาด เพราะอันตรายแก่ชีวิตอย่างยิ่ง

เกร็ดข้อสาม : อย่าวิตกกังวลเมื่อพบรั้วบ้านเอียง

“ไม่ว่าสิ่งก่อสร้างหรือเทคโนโลยีใดๆ ก็ไม่สามารถฉีกรัฐธรรมนูญได้ เพราะรัฐธรรมนูญยิ่งใหญ่และทรงพลังที่สุด” และเพราะเหตุนี้จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่หากน้ำลดแล้ว จะสังเกตเห็นว่ารั้วบ้านของคุณเอียงกว่าปกติ ในกรณีที่คุณเป็นคนพอมีสตางค์อยู่บ้าง ก็ให้ตามช่างมาซ่อมเพื่อความปลอดภัย แต่หากยังต้องรอเงินออมสักระยะ อาจารย์ยอดเยี่ยมแนะนำให้ทำการค้ำยันไว้อย่างแข็งแรงที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นการประคับประคองไปชั่วคราว

เกร็ดข้อสี่ : ดูแลอาการคันไม้ด้วยวิธีธรรมชาติ

นอกจากสภาพชำรุดทรุดโทรมของบ้านแล้ว ความ

สูญเสียอีกประเภทที่สร้างความทุกข์ให้แก่คนรักต้นไม้เป็นพิเศษคือ การที่ต้นไม้หลายชนิดที่ปลูกเอาไว้ ต่างล้มตายไปตามๆ กัน เพราะถูกน้ำท่วมจนรากเน่า ซึ่งในประเด็นนี้ อ.ยอดเยี่ยมมีข้อคิดที่น่าสนใจว่า

“ถ้าต้นไม้โดนน้ำท่วม สิ่งที่ต้องระวังเป็นพิเศษ

โดยเฉพาะต้นไม้ในกรุงเทพฯ หรือต้นไม้สำหรับบ้านสร้างใหม่ที่มีปลูกเอาต้นไม้ที่อ่อนมาปลูก ปัญหาที่พบก็คือต้นไม้ไม่มีรากแก้ว เมื่อน้ำท่วม ดินก็เน่า รากก็เน่า ต้นไม้ก็จะล้ม ผมเชื่อว่าต้นไม้หลายๆ ต้นที่จากเราไป สำหรับต้นที่ยังอยู่ เมื่อน้ำลด ห้ามอดดินเด็ดขาดเพราะรากเขียงเน่า ยิ่งอ่อนแออยู่ ห้ามอดดินห้ามให้ปุ๋ยด้วย

มันก็ไม่ต่างกับคนป่วยอยู่ในห้องไอซียูแล้วเราให้กินสเต็ก เขาก็ตาย ถ้าอาการต้นไม้ไม่เขาดูแล ให้ชุดหลุมเล็กๆ แล้วค่อยๆ ตักน้ำรอบๆ ออกไป หรือจะใช้ใครโอบอกออกไปก็ได้ นอกจากนั้นยังมีปัญหาอีกอย่างที่เราพบ นั่นคือ ถ้ามีดอกไม้หรือต้นไม้ที่เราปลูกออกดอกออกผลในเวลานี้ทั้งที่ไม่ใช่ฤดูกาลของเขา นั่นหมายความว่าเขาก็กำลังตาย มันเป็นเรื่องธรรมชาติครับ เพราะธรรมชาติของเรามาจากความสมดุลมาก เมื่อเขากำลังจะตาย เขาก็จะรีบออกดอกออกผลให้มากที่สุด”

เกร็ดข้อห้า : ปาเกต์บวมปูด ผันเน่าเปื่อย สิ้นหลดลอก

บ้านสร้างใหม่ในปัจจุบันมักนิยมปูพื้นไม้ปาเกต์ ซึ่งในยามปกติก็แลดูสวยงาม แต่เมื่อถูกพิน้ำท่วมเข้าไป ปาเกต์ที่เคยสวยก็ทั้งบวม ทั้งปูด ทั้งส่งกลิ่นเหม็นอีกต่างหาก สำหรับปัญหานี้ อ.ยอดเยี่ยมแนะนำว่าไม่ต้องตกใจ เพราะอาการดังกล่าวเป็นอาการปกติของไม้ปาเกต์

วิธีแก้ไขก็คือ ให้อยู่ๆ เละแผ่นไม้ในส่วนที่บวม ปูด หรือส่งกลิ่นเหม็นออกมาตากลม ผึ่งไว้กระทั่งไม่เริ่มหดตัวแห้ง และไม่มึนกลิ่นแล้วจึงค่อยนำไปติดตั้งเดิม แต่ต้องรอให้พื้นคอนกรีตแห้งเสียก่อน การที่ใช้สำหรับเชื่อมไม้ปาเกต์จึงจะสามารถติดได้แน่นสนิทดังเดิม

ข้อที่ต้องควรระวังเป็นพิเศษก็คือ อย่าทาแลคเกอร์ หรือทามันมันเคลือบขณะที่พื้นไม้ยังชื้นอยู่เพราะสารเหล่านั้นจะขัดขวางความชื้นเอาไว้ภายใน ไม่ให้ระเหยออกมา

เกร็ดข้อหก : ปลั๊กไฟไม่เอาไวไว้ เครื่องใช้ไฟฟ้า

อาการน่าเป็นห่วง

อ.ยอดเยี่ยมย้ำนักย้ำหนาว่า “อย่าทำเท่าที่ อย่าอด เก่ง อย่าคิดว่าแน่” เพราะการที่คุณเข้าใจว่าเรื่องของไฟฟ้า สายไฟ หรือปลั๊กไฟเป็นเรื่องง่ายๆ ที่ทำเองได้ อาจเป็นภัยถึงแก่ชีวิตในกรณีที่เกิดไฟรั่วไฟดูดโดยที่คุณไม่รู้ตัว คำแนะนำที่ดีที่สุดของปัญหานี้จึงเน้นให้ตามช่างซ่อมไฟฟ้าหรือผู้เชี่ยวชาญมาช่วยตรวจสอบให้ละเอียดที่สุด โดยเฉพาะการตรวจ

ตราตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้า ทั้งหลายที่ถูกน้ำท่วม ว่ายังใช้งานได้หรือไม่

ส่วนปัญหาเรื่องปลั๊กไฟในบ้านจะใช้การได้หรือไม่หรือมีไฟรั่วหรือเปล่า อ.ยอดเยี่ยมแนะนำ

ให้เปิดคัทเอาต์เพื่อทดสอบกระแสไฟฟ้าว่ามีไฟเข้าหรือไม่ เมื่อปลั๊กได้มีความชื้น คัทเอาต์ก็จะตัด

เกร็ดข้อเจ็ด : ปัญหาส้วมราดไม่ลงเป็นเรื่องปกติ

ปัญหาส้วมราดไม่ลงคงเป็นปัญหาหลักของผู้ประสบภัยในช่วงหลังน้ำลด สำหรับประเด็นนี้ อ.ยอดเยี่ยมแจกแจงให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น คือ

7.1 หากส้วมเป็นบ่อเกรอะ บ่อซึม ปัญหาส้วมราดไม่ลงถือเป็นเรื่องปกติ ลองรอสักพักให้ดินรอบๆ บ่อเกรอะบ่อซึมแห้งสนิท ก็จะราดน้ำได้คล่องสะดวกดังเดิม หรือในกรณีที่ส้วมของคุณอยู่ในระดับต่ำกว่าบ่อเกรอะหรือถังส้วมสำเร็จรูป โอกาสที่สิ่งปฏิกูลจะลอยฟ่องหรือกระดกออกมาในยามน้ำท่วมก็เป็นเรื่องปกติเช่นกัน

7.2 นอกจากอาการ ‘ราดไม่ลง’ ที่เกิดจากปัจจัยปกติของส้วมแล้ว อาการดังกล่าวก็อาจมีมูลเหตุมาจากตัวแปรอื่นๆ ได้อีกด้วย เช่น ราดไม่ลงเพราะส้วมแตก ราดไม่ลงเพราะไม่มีช่องหรือท่อให้ส้วมได้ระบายอากาศ บ้างก็อาจมีเศษขยะติดค้างอุดตันทางระบายอากาศ ทำให้น้ำที่ราดลงไปก็ไม่สามารถระบายลงไปได้ หรืออาจเป็นเพราะมีคริในครอบคร้วผลอทิ้งผ่านน้ามัยลุงยางอนามัย และเศษขยะต่างๆ ลงไป ทำให้ท่ออุดตัน

7.3 สำหรับการแก้ปัญหาที่ขึ้นอยู่กับประเภทของถังบำบัดที่คุณใช้ โดยส่วนใหญ่หากเป็นถังบำบัดสำเร็จรูป หลายยี่ห้อที่มีท่อมีท่อให้น้ำไหลออกจากถังบำบัดไปสู่ท่อระบายน้ำของบ้านเราและของสาธารณะ ดังนั้น จึงต้องสังเกตว่าถังบำบัดถังนั้นสูงกว่าท่อระบายน้ำหรือไม่ เพราะหากอยู่ต่ำกว่า โอกาสที่น้ำจะไหลย้อนกลับเมื่อเกิดน้ำท่วมก็มีสูง

เกร็ดข้อสุดท้าย: เผชิญปัญหาด้วยวิธีคิดบวก

ยกตัวอย่างวิธีแก้ไขเยียวยาบ้านหลังน้ำลดมาหลายต่อหลายข้อ แต่ท้ายที่สุด อ.ยอดเยี่ยมเน้นย้ำว่าสิ่งที่จะทำให้เผชิญกับทุกสภาพปัญหาได้อย่างเข้มแข็งและแข็งแกร่งกว่าเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์เครื่องมือใดๆ ก็คือ ‘สติ’ และ ‘ปัญญา’

“โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญญาในข้อที่ว่า ‘อึดปัยยดา’ เพราะสิ่งนี้เกิด สิ่งนี้จึงเกิด ผมเชื่อในหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในข้อนี้ ผมอยากขอให้เราทุกคนตั้งสติและมองทุกสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจในสภาพความเป็นจริง มองให้เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น เมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว หมายความว่ามันย่อมมีเหตุและปัจจัย ดังนั้นอย่าพุ่มพ่าย ต้องตั้งสติและตั้งรับกับมัน เผชิญหน้ากับมันให้ได้”

